

Proti zobnemu kamnu

SARGOV KALODONT

gnal iz plamenov in se rešil strašne smrti. Zavarovalnina je le delna.

Obsodba radi uboja. Ob priliki odhodnice k vojakom je bil letos dne 23. aprila zaklan v vinogradu svojega očeta mladi Štefan Tibaut iz Stročje vasi pri Ljutomeru. Usodepoln in smrtni zabodljaj v hrbet je priznal Martin Goricki in je bil obsojen v Mariboru dne 1. junija na 5 let robije.

Avtomobil je povozil 76letno občinsko revo Nežo Esih s Ponikve in ji zdrobil lobanjo. Smrtnonevarno poškodovano so spravili v celjsko bolnico, kjer je — umrla.

18 let robije radi umora. Dne 26. junija se je vršila pred celjskim senatom obravnava proti 25letnemu oženjenemu, še nekaznovanemu najemniku Jožetu Gošekcu iz Dovškega v okolici Senovega pri Rajhenburgu radi umora in poskusa umora. Jožef Gošek je živel z Alojzijem Sevšekom in njegovo ženo Marijo v Dovškem v prepirih. Dne 20. maja je prišel Gošek k Sevšekom in vprašal Marijo, zakaj ga je ovadila radi točenja neprijavljenega vina in radi izvrševanja neprijavljene mizarske obrti. Ženska mu je odgovorila, da iz maščevanja, ker je on osumil njenega moža napram orožnikom tatvine mesa. Med prepikom je stopil v sobo Alojzij Sevšek, ki je zagrabil Goška za vrat in ga vrgel s tako silo ob vrata, da so se razletela. Oba Sevška sta Goška še pretepla. Gošek se je rešil s pobegom v vežo, a mu je sledila Marija. V tem hipu je Gošek potegnil samo-

kres in ustrelil Sevšekovo, ki se je takoj zgrudila. Sevšek se je skrila za vrata, a Gošek je stopil na prag, oddal na njega strel, krogla mu je preklala desno nadlaket na tri dele. Nato je stopil v vežo in ustrelil Sevšekovo še enkrat v prsa, da je izdahnila. Drugo jutro po krvavem dejanju se je Gošek sam javil okrajnemu sodišču v Sevnici. Tudi na razpravi je morilec skesano priznal dejanje z izgovorom na vinjenost in na razburjenost radi prepirov. Sosedje so opisali Goška kot mirnega in pridnega. Sodišče mu je prisodilo radi umora in poskusa umora 18 let robije.

Gospodarsko poslopje je pogorelo kmalu po polnoči posestniku Igričniku na Brnici pri Hrastniku. Hud veter je raznašal ogorke daleč na okrog in je bila resna nevarnost za vas Brnici. Večjo požarno nevarnost so preprečili številni gasilci. Igričnik je oškodovan za 50.000 Din.

Otrok utonil. V Sostrem pri Ljubljani so se igrali otroci z letanjem preko brvi. Ko je skušala teči preko triletna Antonija Lavrič, je padla v vodo in utonila.

Utonil je v Blejskem jezeru natakak Justin Golob. Z dvema tovarišema se je vozil v čolnu po jezeru. Pri veslanju mu je padlo v vodo veslo. Justin je skočil iz čolna za veslom, ker ni bil dober plavač, se je sicer dvakrat prikazal nad vodo, a v tretje je zginil za vselej.

Sreča v nesreči. Na Ljubniku pri Škofiji Loki bi bilo zopet skoraj došlo do smrtni nesreče. Absolvent srednje teh-

nične šole Dušan Bohinc iz Ljubljane je prispel z večjo družbo na vrh Ljubnika. Ponašal se je s plezanjem po 40 m visoki, navpični skalnati steni, ki se dviga tik pod ljubeniško kočjo. Mladec je vpricho spremljevalcev dvakrat srečno preplezal steno, v tretje se mu je na sredini odkrušila skala in je padel 20 m v globino. Pri smrtni nesreči je imel to srečo, da je priletel na široko razraščeno bukev, kjer se je ujel med dvema vejama. Mladenič se je poškodoval le na glavi, sicer pa ni odnesel na telesu nobenih znatnejših poškodb.

V noči je uničil ogenj v vasi Bobovek pri Kranju leseno gospodarsko poslopje posestniku Janezu Snedicu. Zgorela je krma in razno gospodarsko orodje. Škoda znaša 50.000 Din, zavarovalnina eno tretjino.

Ustrelil je 23letni gostilničarski sin Josip Žebale v Mostah pri Kamniku Gustava Remsa.

Konj je ubil fantka. V Mateni na Igu pri Ljubljani je stal ob vrtni ograji 12-letni Ivan Modic. Mimo je pripeljal konja posestniški sin iz vasi. Žival je ravno tik pri Modicu poskočila ter udarila dečka s tako silo po glavi, da je eno uro za tem umrl.

Prijet ropar. V Ljubljani je ustavil dne 1. julija neznanec na cesti slugo Ljudske posojilnice Martina Oblaka, ki je nesel denarno torbico z 8000 Din. Pomolel mu je pred oči popisan listič. Ko je bil sluga zaposlen s čitanjem, mu je tujec izmaknil torbico in zbežal. Ni mu uspel pobeg. Prijeli so ga in do-

Od drvarja do državnega tajnika.

Ime moža, ki je prišel nase kot govornik in zastopnik Združenih ameriških držav na svetovni gospodarski konferenci v Londonu pozornost celega sveta, je še bilo pred par tedni neznano. Državni tajnik Cordell Hull, katerega je poklical predsednik Roosevelt kmalu po svoji izvolitvi na vplivno vladno mesto, je najbrž edini odlični Amerikanec, o katerem ne krožijo kake posebne zgodbe. Dolgo časa je bil na glasu, da je eden najbolj mirnih članov demokratske stranke. Ponižnost, katere se oklepa Hull, je dedščina njegove mladosti.

Pavel Keller: 26. nadaljevanje.

„Skrivnostni studenec“

Roman.

Poslovenil dr. Ivan Dornik.

»Pes izdajalski!«

»Le počasi, striček, tedaj sem ravno prišel iz luknje, v katero si me spravil ti. Sicer pa se ti Jerneja ni treba bati. Vrl mož je. Maščeval se bo gotovo nad teboj. Toda denarja od tebe ne bo zahteval, kajti dostojen človek je.«

»Dalje — dalje —«

»Drugí, ki ve za to skrivnost, je moj brat v mestu. Ta ti je tič! Pravnik je; ljudje sicer pravijo, da je »zakotni advokat« ali »zakotni pisar«. Toda taki so včasih bolj pametni kakor pa resnični pravniki. Ta torej tudi ve in si je vse zapisal. In poleg tega si mi tedaj, ko sem bil v glavnem mestu, pisal tako besno pismo. To ni bilo pametno, striček, kajti tisto pismo je priznanje, je dokument. Brat ga skrbno hrani.«

Meden je zastokal.

»O, jaz nesrečni človek! V takih krempljih!«

»Tretja oseba pa, ki še ve, je stara Golobovka.«

»Ne,« je zakričal Meden, »če je vse drugo res, to ne more biti!«

»Pač, res je! Ko sem tisti večer prišel iz zapora in naletel na Jerneja, sem bil zelo razgovorljiv. Malo sem bil pač jezen na tebe, striček. Če te po naročilu nekoga drugega kar na lepem ustrelje, s težavo ozdravijo, nato pa še zapro, se ti res lahko pokvari dobra volja. Poleg tega pa nisi dovolil, da bi stopil čez tvoj prag. Celo psa si spustil z verige. In tako sem stal na mrazu, bil lačen in zeblo me je. Tedaj je prišla stara Golobovka, ki vedno kakor ponočna prikazen frfota okrog Colnarjeve in tvoje hiše. Zdi se mi, da imata še hude račune med seboj. Njena edina hči se je zaradi tebe utopila v ribniku. To ti stara čarovnica še danes zameri, čeprav je minulo že več let. Golobovka je prišla in me videla, ko sem stal pred tvojo hišo. Pravkar sem preklinjal in se jezil nad teboj, dragi striček. Tedaj pa je

gnali, da gre za 34letnega Franca Miklešiča, brezposelnega zasebnega uradnika iz Savinjske doline. Izpovedal je na policiji, da ga je nagnala k roparskemu dejanju pri belem devu stiska.

Delo Marije Pomočnice za vzgojo zakasnelih duhovskih poklicev v Verzeju pri Ljutomeru. Mladenci od 14. do 25. leta, ki čutijo poklic za sodelovanje pri vzgoji mladine ali pri misijonskem delu v salezijanski družbi, morejo biti sprejeti v zavod, ki je nalašč zato ureden, da omogoči zakasnelim poklicem temeljito in primerno šolanje. Pogoji za sprejem: Vsak mladenič, ki želi biti sprejet, mora imeti z odličnim uspehom dovršeno osnovno šolo. Kdor ni imel takega uspeha, ne more upati, da bo v že zrelih letih zmogel težke študije, ki so predpisane; biti krepak in zdrav, brez zunanjih hib v govorjenju ali nastopu. Kdor je bil odslovljen iz kakega zavoda, ali je bil že član kakega reda, ne more biti sprejet. Za I. razred gimnazijskega tečaja se sprejemajo le tisti mladeniči, ki niso še prekoračili 19. leta. Ako je prosilec dovršil že kake razrede srednjih šol, se pomakne starostni termin za toliko naprej, toda nikdar ne nad 25. leto. Za sprejem v noviciat se zahteva znanje, ki odgovarja V. razredu klasične gimnazije. To se doseže v posebnih tečajih v teku treh ali štirih let. Noviciat traja eno leto. Po noviciatu sta še 2 leti filozofije, 3 leta pedagogike in 4 leta bogoslovja. Stroški: Oskrba stane povprečno 2500 Din letno. Knjige, obleka, popravila še posebej. Kdor varčuje, more priti do cilja z okroglo 10.000 Din. Sprejema se plačevanje v živilih ali v blagu, dovoljujejo se določeni obroki, ne more pa se dovoliti popust na oskrbovalnini; nobenemu prosilcu ne bo nemogoče najti dobitnikov, ki bi mu pomogli do mesečnih 200 Din skozi tri leta. — Oprema: Ob prihodu naj vsak prinese s seboj: obleke: 1 nedeljsko, 1 delavno, 1 zimski plašč; obuvala: 2 para čevljev; perilo: 4 srajce, 2 majci, 3 letne in 3 zimské spodnje hlače, 6 parov nogavic, 10 robcev, 6 brisač, 6 prtičev; posteljnina: 4 rjuhe, 2 prevleki za zglavje, letno in zimsko odejo. — Prošnja za sprejem: Izpolniti je treba posebno izjavo, ki se dobi na zahtevo, in se potem vrne vodstvu. Če dobi odgovor, da je

sprejet, mora poslati še dokumente in sicer: krstni list, zadnje šolsko spričevalo, zdravniško spričevalo (v zaprtem pismu) po vzorcu, ki ga bo vodstvo priložilo, нравstveno spričevalo g. župnika in izjavo staršev ali dobrotnikov, da so voljni plačevati kot je dogovorjeno. Sledil bo končni odgovor, kdaj naj pride, kako se bo uredilo plačevanje in drugo, in se bo določilo znamenje, katero bo treba vštiti v perilo. — Naslov: Salezijansko Marijanišče, Verzej, p. Križevci pri Ljutomeru.

Štipendije za učence kmetijskih šol. Sreski kmetijski odbor za srez Maribor levi breg bo podelil sedem štipendijev učencem kmetijskih šol in sicer za učence vinarne in sadjarske šole v Mariboru en štipendij po 2000 Din, 2 po 1500 Din in 3 po 1000 Din letno ter za 1 učenca kmetijske šole v Št. Juriju ob južni žel. 1 štipendij letnih 1500 Din. Prošnje, kolekovane s 5 Din, v katerih je navedena velikost posestva in opremljena z obvezo staršev ali varuha, da bo prosilec po šolanju ostal na domačem posestvu, naj se vložijo pri sreskem kmetijskem odboru najkasneje do 15. julija t. l. Pri podelitvi štipendijev pridejo v poštev samo sinovi kmečkih gospodarjev iz sreza Maribor levi breg.

Potujoča kmetijska razstava in šola. Mislimo si kmetijsko razstavo na dolgi vrsti železniških voz, ki jim je predprežena lokomotiva. Tak vlak potuje po dravski banovini od 1. junija do 23. julija t. l. in se ustavlja v vseh večjih krajih. Razstavo pojasnjujejo razkladanja in poljudna predavanja. Pristop je dovoljen vsakomur, samo otrokom izpod 10 let je zabranjen. V Maribor prispe potujoča razstava v četrtek dne 13. julija in sicer na glavni kolodvor, ter bo otvorena ob 8. uri zjutraj, ostane pa v Mariboru samo ta dan. Opozarjamo na njo ter priporočamo nje poset najtopleje.

Važno za bolnice, samostane, sanatorije, župnišča, hotele in uprave letovišč in zdravilišč, ki rabijo novo opremo ali izpopolnitev iste, naj zahtevajo ponudbe, vzorce in cenik od Trgovskega doma Stermecki, Celje. Tvrška se priporoča, ker vodi vse predmete, kateri se rabijo, v samo dobrih kvalitetah in zelo poceni in ker ima lastno tovarno perila in oblek. **Ako kupiš v prodajalni Ivan Trpin, manufakturna trgovina v Mariboru, Vetrinjska ulica 15, dobiš koledar »Slovenskega gospodarja« zaslonj.**

Boljševiki zopet čistijo.

Boljševiki imajo svojo generalno linijo, to je uradni strankin načrt, kateri je obvezen za vse člane. Po smrti Lenina je merodajen edino načrt Stalinov. Kdor se tega načrta ne drži, mora iti iz stranke. Ker se tako mogočni Trockij, ustanovitelj »rdeče armade«, ni hotel pokoriti Stalinu, so ga vrgli iz stranke in bil je najprej interniran v Rusiji, pozneje pa prognan v inozemstvo.

Ko je bil izdelan načrt za »pjatiletko«, je bilo obvezno za stranko delovati z vsemi močmi na to, da se ta načrt uresniči. Dvomil je o uresničenju tega načrta Buharin, jako zmožen komunistični voditelj. V svojih »beležkah komunistični« je pisal, da z birokratsko »igro števil« in z »bodočimi opekami« ni mogoče izgraditi socialistične države. In ker kritike boljševiki ne prenesejo, so ga vrgli iz stranke.

Celo vrsto potvorjenih statističnih podatkov v okviru petletnega načrta je obelodanil Sircov, ko je bil še predsednik sveta narodnih komisarjev. Trdil je, da so se slepo vrgli v izpeljavo načrta, ko še niti proučen ni bil. In radi tega je moral zapustiti svoje mesto. Tudi mnogi drugi znameniti komunisti kot Groman, Bazarov, Suhanov, Břjuhanov, Tomski, Kržižanovski, vodja pri sestavljanju petletnega načrta, in drugi so dvomili o njegovem uspehu. Vsi so bili odpušteni iz službe in so prišli iz dežja pod kap.

Letos se bo pa vršilo, oziroma se že vrši tako čiščenje stranke kot še nikoli. Pred 1. majem je bila objavljena odredba o predstoječem glavnem čiščenju. Po poročilih moskovskih dopisnikov v angleške liste bode izključena tretjina članov iz stranke. Izključeni bodo vsi, ki rušijo železno strankino disciplino, in ne odobravajo Stalinove politike. Čiščenje se je imelo pričeti 1. junija.

Ravno to čiščenje dokazuje, da v stranki ni več edinosti. Člani stranke

torej prišla Golobovka, me vzela s seboj domov in mi dala jesti. Tudi žganje je imela v omari. Dala mi ga je. Nato me je začela izpraševati, zakaj sem tako razkačen na tebe. Pil sem žganje in bil vedno bolj razkačen nate; tedaj me je vedno bolj ščuvala proti tebi, in tako sem ji povedal vse.»

»Ti govedo — ti govedo — to je moj konec!« Meden se je čisto zrušil.

»Striček, če prav premislim, se sedaj sam kesam, da sem starki izblebetal, kajti ta čarovnica je nevarna. Sedaj pa pojdem, striček, vidim, da si slabe volje. Sladko spi! In ne pozabi na tiščak za terek!«

Meden je topo sedel pri mizi. Ni se ganil. Prišla je dekla, da bi mu prinesla večerjo, pa jo je osorno zapodil. Nato je zopet sedel samotno, razglabljal, buljil v mizo, se potil in zmrzoval.

Z grozo je čutil svoj nagli konec, čutil smrtonosne kremplje.

Zopet je prišla dekla. Prinesla je pismo in ga položila na mizo. Meden se dolgo časa ni

zmenil zanje. Nato pa se je le ozrl po njem, postal pozoren in ga začel brati. In tedaj se je nenadoma nekaj zasvetilo na njegovem obrazu. Njegov zaupnik mu je sporočil, da je konzorcij, ki naj bi skušal dobiti Colnarjev studenec v svoje roke, sestavljen. Jutri pride nekaj gospodov v Podbreg, ki bodo previdno storili prve korake, da kupijo Colnarjevo posestvo in z njim studenec.

Globok, olajšujoč vzdih je zadonel po tihim sobi. Morebiti je v tem le še bila rešitev. Vedel je, da Colnarjevi nikamor več ne morejo. Tistih par dinarjev, ki jih je zaslužil mladi zdravnik, grunta ni moglo rešiti. In Ema, ki ima res sedaj denar, ima drugega v mislih, kakor pa Karla Colnarja. Žalovala je s svojo črno obleko za drugim. To ni bila srečna, radodarna nevesta. Tako so pravili vsi ljudje.

Srečna misel je razsvetlila starega grešnika. Gospodom iz mesta bo predlagal, naj pridobe Colnarico s tem, da bodo obljubili sinu mesto prvega zdravnika, če se vas razvije v zdravilišče. Colnarjevo posestvo bodo morali seveda dobro

Otroško dobo je preživel v Tennessee, 40 milj proč od najbližje železniške postaje. Ko je stopil iz šole, se je sam preživljal kot drvar. Podiral je drevje, zbiljal ter vezal splave in jih vozil s pomočjo drugih hrbovcev po rekah v doline. Samota hrbov, nekaka strahopetnost prebivalstva ondodnih pokrajin in težavno delo v prosti naravi, vse to je utišnilo Hullu neizbrisna znamenja. Mladec s hrbov se je povspel visoko, ostal je pa, kar je bil: Eden, ki uživa z delom prisluženi kruh in po tej poti še stopa danes. Med državnikih Združenih držav je on najbrž edini, kojega odkrito zaupanje v prosti

ne verujejo svojim voditeljem, za to ni discipline in ni pokorščine. Zdaj sta na vrhu dve smeri, Vorošilova in Kaganovičeva. Vorošilov je vojni komisar, prireja blesteče manevre in želi, da bi se rdeča armada izkazala na bojnem

polju. Kaganovič je za mir. Njegovo mnenje je, da je Rusija dosti velika. Stalin je na strani Kaganoviča. Katera smer bo zmagala in kdo bo zletel iz stranke, nam bo pokazala bodočnost.

K.

DRUŠTVENE VESTI

Pogled v preteklost — pogled v bodočnost.

F. Tanjšek, Št. Andraž pri Velenju.

Če se ozremo nazaj v preteklost, vidimo za seboj uspehe, na koje je naša mladina lahko ponosna. Delo, ki ga je izvršila na prosvetnem in gospodarskem polju, je veliko. Začelo pa se je to živahno društveno gibanje proti koncu prejšnjega in ob začetku sedanjega stoletja. L. 1897 je nepozabni dr. Janez Ev. Krek ustanovil »Slovensko krščansko-socialno zvezo«, v koji je bila še pred vojno včlanjenih večina naših krščansko-socialnih društev. Društvene sobe so bile takrat prava središča mladinskega gibanja; ob nedeljah in praznikih so naši fantje in dekleta radi zahajali v »društvo« k raznim predavanjem ter k igram in pevskim vajam, da se tako otresejo vsakdanjih težav in skrbi.

Dasi so tudi takratni mladini delali nasprotniki slovenskega krščanskega gibanja vse mogoče ovire, se ona ni nikdar plašila nobenih zaprek ter se je pogumno in vztrajno držala svojih načel. Ko so morali naši najboljši društveni delavci na bojišča, so vzele delo v roke naše žene in dekleta. Te so izvršile ogromno narodno-obrambno delo. Saj so samo za znano majniško deklaracijo nabrale nad 100.000 podpisov.

Da imamo danes Slovenci toliko izobraženih mož in žen, da imamo toliko dobrih govornikov iz ljudskih vrst, da imamo toliko dobrih in umnih gospodarjev, je zasluga naših izobraževalnih društev.

Ko si je leta 1923 »Slovenska krščansko-socialna zveza« nadela ime »Prosvetna zveza«, se je delo v društvi podvojilo. Število dramatičnih prireditev, predavanj in skriptičnih in film-

skih predstav, pevskih in godbenih prireditev, ki so jih priredila društva v Prosvetni zvezi včlanjena, je ogromno. Mnogo so storile tudi knjižnice, saj so dobili knjige v roke tudi ljudje, ki bi jih drugače nikoli ne brali.

Letos v februarju je bila na mah prerezana nit živahnega prosvetnega delovanja. Toda kljub temu ne smemo obupati, temveč moramo še podvojiti delo v preostalih krščanskih mladinskih organizacijah. Kjer so pa prosvetna društva zopet vpostavljena — po zadnjih časopisnih vesteh jih je nekaj nad sto, upamo, da se bo to število kmalu podvojilo in potrojilo — poživimo in podvojimo v teh prosvetno delo, da se vsaj nekaj nadomesti. Ne ustrašimo se nobenih zaprek, temveč hodimo vztrajno in pogumno naprej po poti, ki vodi do cilja. Duh našega velikega Slomška naj nas vodi po pravi poti, da postanemo izobraženi ljudje, praktični katoličani in dobri državljani.

MARIJANSKI TABOR V LJUTOMERU.

Preteklo nedeljo, na praznik Marijinega obiskovanja, se je vršil v Ljutomeru tabor za fante in može: člane Marijinih družb in cerkvenih bratovščin. Prišli so v jako velikem številu mladeniči in možeje iz ljutomerske in sosednih župnij, iz velikonedeljske dekanije in iz Prekmurja. Ob 8. uri je bila peta sveta maša, ki jo je daroval g. dr. Josip Hohnjec. Tajnik Katoliške akcije g. Kolenc je imel propeved o lastnostih, ki morajo danes dičiti krščanskega mladeniča. Nato je bilo zborovanje v Katoliškem domu. Velika dvorana ni mogla sprejeti niti polovice mož in mladeničev. Veliko število jih je moralo poslušati pri oknih in vratih. Število udeležencev se je cenilo na 1500. Zborovanje je otvoril in vodil g. kaplan Munda, ki ima velike zasluge za lep uspeh tabora. Glavni govornik je bil dr. J. Hohnjec, ki je v jedrnatih besedah, opirajoč se na dejanske razmere in življenjske potrebe, govoril o sodobnih nalogah katolicizma v javnosti. Mirko Geratič je zlasti poudarjal po-

men Marijinega češčenja za mladino, katoliški akademik Ciril Zebot pa je tolmačil pogubonosne sestave in zmote sedanjega časa in je na osnovi papeževe okrožnice »Quadragesimo anno« opredelil smer, ki vodi k rešitvi. G. tajnik Kolenc je govoril o cilju Kat. akcije in o namenu njenega delovanja med mož in mladeniči. Pozdravne besede so spregovorili naslednji mladeniči: Meško od Sv. Tomaža pri Veliki Nedelji, Babič iz Ljutomera, Romanjko od Sv. Jurija ob Ščavnici, Vajda od Velike Nedelje in Kovač iz Črenšovcev v Prekmurju. Fantovski pevski zbor, ki je pod vodstvom g. organista Potočnika prepeval v cerkvi, je prav lepo zapel ob začetku pesem »Morska zvezda«, ob koncu pa »Kristus kralj«. Bil je lep dan: v naravi svetlo solnce, v dušah naših vrlih mož in mladeničev pa vedrina in toplota.

Pruski žvižg.

Kakor znano, je bil Friderik Veliki (1740 do 1786) vladar Prusije, ki je imel povsod svoje oči ter ušesa in je potisnil v vsako zadevo svoj nos. Večkrat se je zavil v star vojaški plašč, se klatil okrog po krčmah, kjer je opazoval življenje svojih vojakov.

Nekoč je zadel na takem pohodu na vojaka, ki ga je v okajenem stanju povabil k sebi za mizo, naj pije z njim. Stari Fric se je nekaj časa branil, slednjič je le sledil vabilu. Vprašal je pijanca, odkoder jemlje denar, ker vojaška plača mu nikakor ne zadostuje za njegova popivanja.

»Hm«, je menil vojak, »to je ravno pruski žvižg!«

»Kaj je to, pruski žvižg?« je vprašal kralj.

»Je težko razložiti«, je odgovoril vojak, »ti bi me še celo izdal.«

Ta odgovor je zadel na Fricovo radovednost. Silil je tako dolgo v vojaka, da mu je ta zaupal skrivnost. »Poslušaj«, je pričel, »jaz prodam vse, kar se sploh da prodati, saj sedaj živimo v mirnih časih. Kaj rabim jekleno rezilo sablje! Glej, rezilo sem prodal, vidiš li?« Izvlekel je sabljo iz nožnice in je pokazal

trgovino se ni bilo omajano. On trdi, da je vzrok sedanje krize: nacionalno zapiranje enega naroda pred drugim in naloga Zedinjenih držav je, svet popeljati do ozdravljenja.

==

Črne ledene gore.

Znanstvena ekspedicija, ki se je vrnila nedavno z območja južnega tečaja, poroča o zelo čudni prikazni, katero so opazovali člani ekspedicije med delom. Lepega dne so zagledali s krova ekspedicijske ladje ledene gore, ki se je zdela vsem nekaj izrednega radi barve, ki je bila — temna. Nekaj učenjakov je stopilo v čoln in se približalo go-

plačati, da bo žena lahko poplačala dolgove, pa da ji bo še ostala majhna vsota, s katero bi lahko živela. In nato bodo za veliko vsoto morali kupiti tudi njegovo posestvo, ki meji prav na čudoviti studenec; saj jim je njegovega posestva nujno treba, če hočejo iz vasi narediti zdravilišče. Poleg tega mu bodo morali veliko plačati za posredovanje, kar je bilo sklenjeno za slučaj, če se kup posreči. Nato pa, ko bo imel dovolj denarja, proč — proč iz tega neznosnega položaja, proč iz te grozne stiske, iz tega ogrožanja, strahu in nevarnosti. Na tuje, v svobodo! Pobegniti mora zaradi tega strašnega ničvrednega Jerasa in radi zahrbtni, maščevalne Golobovke.

Proč! In kmalu! V širni svet. Od doma! Saj se bo posrečilo. Še enkrat je prebral pismo; iz njega je donelo živo upanje in je mnogo obetalo.

Postal je boljše volje. Vstal je in se pretegnil. Kar naenkrat ga ni več strpelo v topli sobi. Šel je na vrt in globoko zadihal. Moral je k studencu, ki je bil ljudem v usodo, po katerem bo sedaj vendarle prišel do bogastva in svobode.

Bil je tih, turoben jesenski večer, temno in

žalostno je štrlelo kvišku drevje; studenec je pel svojo enolično pesem v tiho noč.

Glej — pri studencu je stala ženska. Mirno kakor senca.

Mogoče je bila senca rajne Katrice. Medena je streslo. Ko je pogledal bolj natančno, je spoznal staro Golobovko. Tedaj ga je izpreletel mraz. Njegova smrtna sovražnica! Česa išče pri studencu to jesensko noč? Čemu se je smukala vedno okrog njegove hiše, kakor preteča nesreča?

Previdno je stopil k plotu. Bila je mrtvaška tišina; le studenec je žuborel. Starka je počasi hodila okrog studenca. Ali je sploh bila pri pameti? Napol glasno je govorila:

»Prinašaj dobrim v stiski pomoč,

donašaj hudobnim smrtno noč.«

Meden se je z grozo v srcu hotel umakniti. Tedaj pa se je starka obrnila proti njemu, se posmehljivo zasmejala in rekla:

»Meden, slišala sem te, ko si prišel. Vem, da si skrit za orehom. Le stoj tam! Za orehom skrit

kralju, da ima mesto jekla — les. Kralj se je muzal ter se je poslovil. Dobro si je zapomnil vojaka. Lepega dne je bilo izdano povelje, gotov polk mora nastopiti pred kraljem v paradi.

Kralj pride, jezdi gor in dol ob polku. Ko je zagledal vojaka, znanca, je zapovedal njemu in tovarišu, naj stopita iz vrste pred njega. Nato je rekel možu, ki je razumel pruski žvižg: »Potegnij sabljo in odsekaj tovarišu glavo!«

Vojak se močno prestraši, pa se le zbere in odgovori: »Oh, veličanstvo, zakaj bi naj storil to baš jaz? Tovariš mi vendar ni storil nič žalega.«

»Potegnij« zakliče kralj, »sicer naj odseka tovariš glavo tebi!«

Vojaku s pruskim žvižgom ne preostane drugega, položi roko na ročaj, pogleda proti nebu in pravi: »No, če že ni drugače, naj me obvaruje ljubi Bog pred ubojem in naj naredi on, da se bo moj meč spremenil v les.« In glej, ko je potegnij sabljo iz nožnice, je bilo rezilo leseno.

Stari Fric se je smejal od srca in rekel: »Sedaj vidim, da razumeš pruski žvižg.«

*

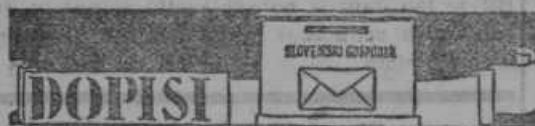
peterska Marija Pavalec za afrikanske misijone 100 Din.

St. Janž na Dravskem polju. Na Janževo nedeljo dne 25. junija smo imeli pri nas priliko videti, kaj zmore vneto in požrtvovalno delo v društvu. To so pokazali naši požarniki pod marljivim načelstvom g. Antona Ekarta iz Starš. Ze pred dvema letoma so si nabavali novo motorno brizgalno in novi avto. Ker so postali prostori vsled pomnoženega gasilnega orodja premajhni, so si morali povečati svoj gasilni dom. Omenjeno nedeljo je bila blagoslovitev novega gasilnega doma in motornega vozila. Bila je ta dan lepa slovesnost, kakršne že dolgo ne pomnimo. Veliko ljudi je prišlo od sosednih župnij že predpoldan, popoldan so pa prišli požarniki iz Ptuja, Sv. Martina, Sv. Barbare, Hotinje vasi in Hajdine. Botro, gđc. Silvo Pirich, hčerko tovarnarja iz Ptuja, so slovesno sprejeli požarniki na konjih in z godbo v Zlatoličyah. Po sprejemu je bila blagoslovitev, nato pa slovesne večernice. Cela slovesnost je iztekla brezhibno.

Hajdina. V noči od srede na četrtek pretelega tedna je nekdo s silo vlomil v mrtvašnico na hajdinskem pokopališču. Odnesej je vrvi, lopato in kramp ter škarje za obrezovanje žive ograje. Škoda znaša nad 200 Din. Morda bo vlomilca groza in strah, če mu bo vest dopovedala, da so te ukradene reči bile v uporabi na blagoslovljeni zemlji med mrljci. Strašno, kam se hudobni ljudje napotijo v svoji slepi strasti zoper 7. božjo zapoved.

Hajdina pri Ptuj. Prostovoljno gasilno društvo v Hajdini pri Ptuj bo v nedeljo dne 16. julija 1933 proslavilo 20letnico svojega obstoja. Ob pol devetih bo sprejem gostov pri gasilnem domu v Spodnji Hajdini. Ob pol desetih slavnostna sv. maša. Po službi božji blagoslovitev motorne brizgalne pred cerkvijo pod lipami. Kumovala hosta gospod Cartel Franc in gospa soproga iz Zgornje Hajdine. Skupni obed bo v Ogrizekovi gostilni. Zunanja društva naj prijavijo, koliko članov želi obedovati skupno. Ob 15. uri tombola in veselica na vrtu omenjene gostilne. Pričakovati je obilo ljudstva, ki zna ceniti človekoljubno in nesebično delo gasilcev. Vljudno vabi odbor.

Zavrč. 70letnico rojstva je na Alojzovo obhajal v svojem vinogradu v Gorjčaku gospod Alojzij Mikl, daleč na okrog znani in povsod

Sv. Duš na Ostrem vrhu. Na praznik sv. Petra in Pavla je nastal malo pred 9. uro dopoldne požar v gosp. poslopju posestnika F. Felica, p. d. Kolarja v občini Boč. Plamen je svignil tudi na hišo in svinjske hleve. Vse tri zgradbe so postale žrtev požara. Zgorelo je par konjev, par volov in okoli 15 svinj. Govedo pa je bilo na paši. Zgorelo je vse žito razen koruze, rešili so tudi nekaj obleke. O vzroku požara se ne ve nič izvestnega. Morda je nastal vsled nepaznosti. Hudoben namen pa je izključen. Posestnik je bil za majhno svoto zavarovan.

Svečina. Dne 25. junija je priredila svečinska narodna šola vidovdansko proslavo z zelo peštrim sporedom: deklamacije, petje narodnih pesmi s spremljevanjem harmonija, šaljive prizore in dve trodejanki »Šola v nebesih« in »Bedak Pavlek«. Prireditelj je krasno uspela v npravstvenem kakor v gmotnem ozru. Grajska nadklet, ki jo je dal tudi tokrat ljubeznivo na razpolago g. upravitelj Zohrer, je bila natlačeno polna občinstva, ki je spremljalo posamezne točke bogatega sporeda z burno pohvalo. Svečinskemu učitelstvu, zlasti pa g. upravitelju Jožetu Bercetu, gre vsa čast za prelepo uspelo prireditelj. Prireditelj se je udeležil tudi g. sreski šolski nadzornik Ivan Tomažič, ki je ob koncu izpregovoril nekaj globoko občutenih besed ter naglašal velepo-

membnost srčnih vezi med šolo in domom. Končna zahvala pa gre tudi vsem blagim Svečinčanom, ki so darovali tako obilno peciva za to prireditev.

Gornja Sv. Kungota. Prosim, preč. g. urednik, blagovolite sprejeti ta-le popravek: V zadnji številki 26 »Slovenskega gospodarja« z dne 28. junija stoji na strani 3: »da se je pri Gornji Sv. Kungoti ustrelil podnarednik Tone Lopič, kar pa ne odgovarja resnici; pač pa je resnica, da se je dotični Tone Lopič, orožniški podnarednik, ustrelil v Svečini pri Paskolu. Enaki slučaj se je zgodil tudi lansko leto, ko so na Vrtilčah v Svečini umorili nekega Potrča, je zopet nekdo krivo poročal, da se je ta umor zgodil v Gornji Sv. Kungoti, resnica pa je, da je bilo v Svečini. Resnica je resnica, če tudi večkrat v oči bože.

Gornja Sv. Kungota. Pretečeno nedeljo dne 25. junija je bil javni gasilski ples. Ljudstva je prišlo od vseh strani, posebno iz Maribora, v ogromnem številu. Zeleti je, naj bi tudi ljudstvo naše kulturne narodne prireditve posečalo v taki meri, v prosvetnem domu, igre, ki vzbujajo narodni ponos in jugoslovansko misel. Dobro, izobraženo, trezno ljudstvo je tukaj na meji države najboljša opora.

Sv. Barbara pri Mariboru. V nedeljo dne 25. junija, je bil blagoslovljen v Vinički gori lep križ, katerega sta dala postaviti Anton in Magdalena Domitar, posestnika istotam. Obenem je bila posvečitev družine presv. Srcu Jez. Ob tej priliki je nabrala Marijina družbenka šent-

si stal z Jerasom tudi tedaj, ko je ležala Katrica mrtva pri studencu.«

Odgovoril je hripavo:

»Ne govori tako glasno! Pojdi z menoj v hišo. Kar brž! Moram govoriti s teboj.«

Nekaj časa je molčala. Nato je rekla:

»Pridem. Takoj. Čakaj me! Obračunala bova.«

Obračun.

»No, tukaj sem!«

»Sedi,« je rekel Meden vljudno. »Govoriti moram s teboj. Ničesar nimam proti tebi. Nasprotno. Peče me, ker vidim, da si mi vedno tako sovražna. Stare, nesrečne zgodbe mora človek po toliko letih vendar enkrat pozabiti.«

Pokazala mu je zobe.

»Rezika, veš, Rezika! Bila je dobro dekle, bila je moj edini otrok — vseč ti je bila — nato pa smo jo potegnili iz ribnika — tisoč let bi lahko že preteklo od tistih mal, mati ti tega ne bo pozabila, lopov ti! In sedaj čakam že vsa ta leta, se plazim okrog tvoje hiše in govorim svoje sta-

re reke proti tebi. In sedaj, Meden, sedaj te imam!«

»Imaš me — kako me imaš?«

»Ali ne veš, kaj mi je pripovedoval Jeras?«

»Jerass je kvasač, širokoustnež, lažnivec, zloben človek! Njemu noben človek ne bo verjel, kaj šele sodnija.«

»No, bomo videli! Ali mu ne boš moral zopet za to, kar ve, v terek dati tisočaka?«

»Tudi to veš?« je prestrašeno šepnil.

»Da, tudi to vem. Bil je pri meni in mi pokazal papirček za tisočak.«

»O, ta — ta —«

Ni mogel dokončati stavka.

»Da, vse vem. In sedaj — zadnje tedne sem bila zelo bolna, preveč bolna, da bi mogla iz postelje in kaj začeti. Toda sedaj zopet morem malo čez prag. Sedaj pojdem v mesto in te naznanim.«

Strmé je gledal v njo.

»Potem pride Colnar iz zapora, vidva pa, ti in Jeras, prideta vanj.«

Dalje sledi.

ri. Prav od blizu so ugotovili, da je pokrit led s temnozeleno, skoro črno plastjo. Ko so plast kemično razkrojili, so videli, da obstoja iz granitnega prahu in iz mineralnih preostankov. Ekspedicija je še opazovala več črnkastih ledenih gora. Znanstveniki so mnenja, da so črnkaste ledene gore posledica ognjeniških izbruhov, ki so se zgodili z izredno silovitostjo in so pokrili izmečki celo oddaljene ledene gore.

Inserirajte!

